

KARTA MODUŁU / KARTA PRZEDMIOTU

Kod modułu	
Nazwa modułu	Napędy hydrauliczne i pneumatyczne w środkach transportu
Nazwa modułu w języku angielskim	Hydraulic and pneumatic drive in means of transport
Obowiązuje od roku akademickiego	2013/2014

A. USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	Transport
Poziom kształcenia	I stopień <i>(I stopień / II stopień)</i>
Profil studiów	Ogólnoakademicki <i>(ogólno akademicki / praktyczny)</i>
Forma i tryb prowadzenia studiów	Stacjonarne <i>(stacjonarne / niestacjonarne)</i>
Specjalność	Wszystkie
Jednostka prowadząca moduł	Katedra Urządzeń Mechatronicznych
Koordinator modułu	Ryszard Dindorf
Zatwierdził:	

B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Kierunkowy <i>(podstawowy / kierunkowy / inny HES)</i>
Status modułu	Obowiązkowy <i>(obowiązkowy / nieobowiązkowy)</i>
Język prowadzenia zajęć	Polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	Semestr V
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim	Semestr zimowy <i>(semestr zimowy / letni)</i>
Wymagania wstępne	<i>(kody modułów / nazwy modułów)</i>
Egzamin	Nie <i>(tak / nie)</i>
Liczba punktów ECTS	3

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
w semestrze	15	15	15		

C. EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel modułu	Zrozumienie podstawowej zjawiska fizyczne związane z działaniem napędów hydraulicznych i pneumatycznych. Poznanie budowy i zasady działania podstawowych elementów i układów hydraulicznych i pneumatycznych. Nabranie podstawowych umiejętności w zakresie konstrukcji, projektowania i sterowania napędów hydraulicznych i pneumatycznych, ukierunkowane na ich zastosowanie w środkach transportu.
-------------------	---

Symbol efektu	Efekty kształcenia	Forma prowadzenia zajęć (w/ć/l/p/inne)	odniesienie do efektów kierunkowych	odniesienie do efektów obszarowych
W_01	Zna podstawowe zagadnienia dotyczące: klasyfikacji, budowy, zasady działania i eksploatacji napędów pneumatycznych i hydraulicznych.	w	K_W11	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 InzA_W05
W_02	Zna budowę i zasadę działania napędów hydraulicznych i pneumatycznych stosowanych w środkach transportu.	w	K_W11	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 InzA_W05
W_03	Zna budowę, zasadę działania i sterowania elementów i układów hydraulicznych i pneumatycznych.	w	K_W11	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 InzA_W05
W_04	Zna budowę i zasadę projektowania układów sterowania napędów hydraulicznych i pneumatycznych.	w	K_W11	T1A_W02 T1A_W03 T1A_W04 T1A_W05 InzA_W05
U_01	Potrafi dobrać elementy i zbudować schematy układów hydraulicznych i pneumatycznych.	ć	K_U10 K_U16	T1A_U13 T1A_U10 InzA_U05 InzA_U03
U_02	Potrafi przeprowadzić obliczenia natężeń przepływu i strat ciśnienia w układach hydraulicznych i pneumatycznych.	ć	K_U10 K_U16	T1A_U13 T1A_U10 InzA_U05 InzA_U03
U_03	Potrafi przeprowadzić obliczenia podstawowych elementów i układów hydraulicznych i pneumatycznych.	ć	K_U10 K_U16	T1A_U13 T1A_U10 InzA_U05 InzA_U03
U-04	Potrafi zaprojektować układ sterowania napędu hydraulicznego i pneumatycznego.	ć	K_U10 K_U16	T1A_U13 T1A_U10 InzA_U05 InzA_U03
K_01	Potrafi pracować samodzielnie i współpracować w zespole nad wyznaczonym zadaniem związanymi z projektowaniem napędów hydraulicznych i pneumatycznych.	ć	K_K01	T1A_K03 T1A_K04 T1A_K06 InzA_K02
U_01	Potrafi dobrać elementy i zbudować podstawowe układy hydrauliczne i pneumatyczne na stanowisku laboratoryjnym.	l	K_U10 K_U16	T1A_U13 T1A_U10 InzA_U05 InzA_U03

U_02	Potrafi zbudować układy hydrauliczne i pneumatyczne na stanowisku laboratoryjnym, realizujące określone funkcje sterowania natężeniem przepływu.	I	K_U10 K_U16	T1A_U13 T1A_U10 InzA_U05 InzA_U03
U_03	Potrafi zbudować układy hydrauliczne i pneumatyczne na stanowisku laboratoryjnym, realizujące określone funkcje sterowania ciśnieniem.	I	K_U10 K_U16	T1A_U13 T1A_U10 InzA_U05 InzA_U03
U_04	Potrafi zaprojektować układ sterowania napędu hydraulicznego i pneumatycznego w programach komputerowych.	I	K_U10 K_U16	T1A_U13 T1A_U10 InzA_U05 InzA_U03
K_01	Potrafi kierować małym zespołem ludzi przyjmując odpowiedzialność za efekty pracy zespołu, jak i poszczególnych jego uczestników na stanowisku laboratoryjnym.	I	K_K04	T1A_K03 T1A_K04 T1A_K05 InzA_K02

Treści kształcenia:

1. Treści kształcenia w zakresie wykładu

Nr wykładu	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1.	Układy hydrauliczne i pneumatyczne, ich klasyfikacja, podział i zasada działania.	W_01
2.	Zastosowanie napędów hydraulicznych i pneumatycznych w środach transportu.	W_02
3.	Symbole i schematy graficzne napędów hydraulicznych i pneumatycznych.	W_02
4.	Budowa i zasada działania elementów oraz układów hydraulicznych i pneumatycznych.	W_03
5.	Sterowanie napędów hydraulicznych i pneumatycznych.	W_03
6.	Programu użytkowe do projektowania układów sterowania napędów hydraulicznych i pneumatycznych.	W_04
7.	Eksploatacja napędów hydraulicznych i pneumatycznych.	W_01

2. Treści kształcenia w zakresie ćwiczeń

Nr zajęć ćwic.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1.	Tworzenie schematów układów hydraulicznych i pneumatycznych	U_01 K_01
2.	Zastosowanie równania ciągłości strugi i bilansu natężeń przepływu w obliczeniach napędów płynowych	U_02 K_01
3.	Zastosowanie równania <i>Bernoulliego</i> w obliczeniach strat w napędach płynowych.	U_02 K_01
4.	Metody obliczenia napędów hydraulicznych.	U_03 K_01
5.	Metody obliczenia napędów pneumatycznych.	U_03 K_01
6.	Projektowanie napędów hydraulicznych..	U_04 K_01
7.	Projektowanie napędów pneumatycznych.	U_04 K_01
8.	Sprawdzian	

3. Treści kształcenia w zakresie zadań laboratoryjnych

Nr zajęć lab.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1.	Zajęcia wprowadzające: zapoznanie z elementami i schematami hydraulicznymi i pneumatycznymi. Omówienie zasad bezpiecznej eksploatacji napędów hydraulicznych i pneumatycznych.	U_01 K_01
2.	Metody sterowania napędów pneumatycznych.	U_01 U_02 U_03 U_04 K_01
3.	Metody sterowania napędów hydrostatycznych.	U_01 U_02 U_03 U_04 K_01
4.	Budowa układów sterowania napędów pneumatycznych – wykonanie układu sterowania pneumatycznego.	U_01 U_02 U_03 U_04 K_01
5.	Budowa układów sterowania napędów hydraulicznych – wykonanie układu sterowania dławieniowego i objętościowego.	U_01 U_02 U_03 U_04 K_01
6.	Pomiar sprawności i strat mocy w instalacji układu hydraulicznego.	U_01 U_02 U_03 U_04 K_01
7.	Pomiar strat ciśnienia i przecieków instalacji pneumatycznej.	U_01 U_02 U_03 U_04 K_01
8.	Sprawdzian	

4. Charakterystyka zadań projektowych

5. Charakterystyka zadań w ramach innych typów zajęć dydaktycznych

Metody sprawdzania efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia (sposób sprawdzenia, w tym dla umiejętności – odwołanie do konkretnych zadań projektowych, laboratoryjnych, itp.)
W_01 W_02 W_03 W_04	Zadawanie pytań podczas wykładu i omawianie odpowiedzi. Zaliczenie pisemne ze znajomości symboli graficznych, schematów i układów sterowania napędów hydraulicznych i pneumatycznych.
U_01 U_02 U_03 U_04	Sprawdzenie przygotowania studenta do ćwiczeń laboratoryjnych. Ocena umiejętności doboru elementów i budowy układów sterowania napędów hydraulicznych i pneumatycznych na stanowisku laboratoryjnym. Ocena aktywność studenta podczas wykonywania ćwiczeń projektowych i zajęć laboratoryjnych.
K_01	Ocena aktywność studenta podczas pracy w zespole.

D. NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS		
	Rodzaj aktywności	obciążenie studenta
1	Udział w wykładach	15h
2	Udział w ćwiczeniach	15h
3	Udział w laboratoriach	15h
4	Udział w konsultacjach (2-3 razy w semestrze)	5h
5	Udział w zajęciach projektowych	
6	Konsultacje projektowe	
7	Udział w egzaminie	
8		
9	Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	50h <i>(suma)</i>
10	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	1,8 ECTS
11	Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	5h
12	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	5h
13	Samodzielne przygotowanie się do kolokwiów	5h
14	Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów	5h
15	Wykonanie sprawozdań	5h
15	Przygotowanie do kolokwium końcowego z laboratorium	5h
17	Wykonanie projektu lub dokumentacji	
18	Przygotowanie do egzaminu	
19		
20	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	30h <i>(suma)</i>
21	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	1,1 ECTS
22	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	80h
23	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	3
24	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym <i>Suma godzin związanych z zajęciami praktycznymi</i>	58h
25	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	2,2 ECTS

E. LITERATURA

Wykaz literatury	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dindorf R. pod red.: Hydraulika i Pneumatyka. Podręcznik Akademicki. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce 2003. 2. Dindorf R.: Modelowanie i symulacja nieliniowych elementów i układów regulacji napędów płynowych. Monografia nr 44. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce 2004. 3. Dindorf R.: Napędy płynowe. Podstawy teoretyczne i metody obliczania napędów hydrostatycznych i pneumatycznych. Podręcznik akademicki. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce, 2009. 4. Dindorf R. Elastyczne aktulatory pneumatyczne. Monografia. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce 2013. 5. Osiecki A.: Hydrostatyczny napęd maszyn. WNT, Warszawa 1998. 6. Stryczek St.: Napęd hydrostatyczny. WNT, Warszawa 1989. 7. Szejnach W.: Napęd i sterowanie pneumatyczne. WNT, Warszawa 1992. Zieliński A.: Napęd i sterowanie hydrauliczne obrabiarek. WNT, Warszawa 1972. 8. Szydelski Z.: Pojazdy samochodowe. Napęd i sterowanie hydrauliczne. WKŁ, Warszawa 1999. 9. Lipski J.: Hydrauliczne urządzenia środków transportu. WKŁ, Warszawa, 1980.
Witryna WWW modułu/przedmiotu	